

TÜRKİYE CUMHURİYETİ CUMHURBAŞKANLIĞI
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI
DİNİ YAYINLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

YABANCI DİL VE LEHÇELERDE
DİNİ YAYINCILIK
8 - 10 MAYIS 2025 • ANKARA

9 DİNİ
YAYINLAR
KONGRESİ

YABANCI DİL VE LEHÇELERDE
DİNİ YAYINCILIK
8 - 10 MAYIS 2025 • ANKARA

9 DİNİ
YAYINLAR
KONGRESİ

8 Mayıs 2025
Perşembe

15 Temmuz Şehit Ali Alıtkan Konferans Salonu

10:00-12:30 **AÇILIŞ**

Kur'an-ı Kerim Tilaveti

AÇILIŞ KONUŞMALARI

Prof. Dr. Huriye MARTI
(Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı)

Prof. Dr. Ali ERBAŞ
(Diyanet İşleri Başkanı)

KONFERANS

11:00-12:30 Modern Dönemde "Dini" Kavramının Anlam Değiştirmesi
Prof. Dr. Ömer TÜRKER

12:30-14:00 **ÖĞLE ARASI**

1. OTURUM

14:00-15:30

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Huriye MARTI
(Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı)

14:00-14:20

İslam Tarihi Çeviri Faaliyetleri
Prof. Dr. Gürkan DAĞBAŞI
(Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi)

14:20-14:40

**Türkiye İlahiyat Akademik Birikiminin
Dünyaya Arzı: İSAM Tercüme Bürosu**
Prof. Dr. Rıfat ATAY
(Akdeniz Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi)

14:40-15:00

**İslam Medeniyetinde Dinî Yayıncılık ve Tercüme
Faaliyetleri: Fuat Sezgin'in Perspektifinden Bir
Değerlendirme**
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Sadık GÜR
(Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi,
İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi)

15:00-15:30

Müzakere

15:30-16:00 **ARA**

2. OTURUM

16:00-17:30

Oturum Başkanı: Kadir DİNÇ
(Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı)

16:00-16:20

**Dinî Metinlerin Çevirisinde Söylem
Çözümlemesinin, Terim Bilgisinin ve Disiplinler
Arası Çalışmanın Önemi**
Prof. Dr. Nesrin DELİKTAŞLI
(İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi)

16:20-16:40

**Dinî Yayın Çevirilerinde
Üslup Seçimi Yöntemleri**
Prof. Dr. İsmail BAYER - Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Sadık GÜR
(Artvin Çoruh Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi)
(Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi,
İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi)

16:40-17:00

**Kutsal Metin Çevirilerinde (Kur'an Özelinde)
Kullanılan Çeviri(bilim) Kuram ve Kavramları**
Prof. Dr. İlyas ÖZTÜRK
(Sakarya Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi)

17:00-17:30

Müzakere

1. OTURUM

14:00-15:30

Oturum Başkanı: Mehmet Fatih AYDIN
(Din İşleri Yüksek Kurulu Başkan Vekili)

14:00-14:20

Klasik Arapça Dinî Metinlerin Modern Dillere Çevirisinde Edebi ve Anlam Aktarımı Problemi
Prof. Dr. Yakup CİVELEK – Furkan TAĞLI
(Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi)

14:20-14:40

Disiplinlerarası Araştırmalarda Dinî Metinlerin Çevirisi Sorunsalı: Tasavvuf ve Psikoloji İlişkisi Örneği
Dr. Cemile SAĞIR
(Kartal Anadolu İmam Hatip Lisesi)

14:40-15:00

Türkiye’de Yabancı Dillerde Dinî Yayıncılığın Tarihi Serüveni: Diyanet İşleri Başkanlığı Örneği
Bilal ÖZTÜRK
(Diyanet İşleri Başkanlığı, Diyanet İşleri Uzmanı)

15:00-15:30

Müzakere

15:30-16:00 **ARA**

2. OTURUM

16:00-17:30

Oturum Başkanı: Doç. Dr. Enver Osman KAAN
(Diyanet Akademisi Başkanı)

16:00-16:20

DİB Yayınlarından Çıkan Temel Eserlerin Hintçeye ve Urduçaya Kazandırılması: Avantajlar, Fırsatlar ve Riskler
Prof. Dr. Cemil KUTLUTÜRK
(Ankara Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi)

16:20-16:40

Mezhebi ve Coğrafi Açidan İlk Farsça Kur'an-ı Kerim Tercümeleri
Doç. Dr. İsmail SÖYLEMEZ
(Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi)

16:40-17:00

İspanyolca Dinî Yayıncılık: Kültürel Bağlamlar, Akademik Açılımlar ve Dijital Dönüşüm
Dr. Öğr. Üyesi Fatma Merve ÇINAR
(Ankara Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi)

17:00-17:30

Müzakere

3. OTURUM

10:00-11:30

Oturum Başkanı: Doç. Dr. Burhan İŞLİYEN
(Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı)

10:00-10:20

Dinî Kavramların Çevirisinde
Teolojik ve Dilbilimsel Zorluklar,
Stratejiler ve Kültürel Uyarlama
Prof. Dr. Şaban KÖKTÜRK
(Sakarya Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi)

10:20-10:40

Eylem Olarak Çeviri, Uzman Olarak Çevirmen,
Bilim Olarak Çeviribilim
Prof. Dr. Ayşe Banu KARADAĞ
(Yıldız Teknik Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi)

10:40-11:00

Metin Çevirileri Üretiminde
Temel İlkeler ve Yöntemler
Dr. Öğr. Üyesi İbrahim HELALŞAH
(İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi,
Yabancı Diller Yüksekokulu)

11:00-11:30

Müzakere

11:30-14:00

ÖĞLE ARASI

3. OTURUM

10:00-11:30

Oturum Başkanı: Dr. Muhammed AĞIRAKÇA

10:00-10:20

Dinî Çevirinin Boyutları

Prof. Dr. Cevher BELHANAFİ

(Mustafa İstambulî Muasker Üniversitesi)

10:20-10:40

Kuran-ı Kerim İngilizce Mealleri:

Mevcut Durum Analizi ve Zorluklar

Prof. Dr. Abdallah A. EL-KHATİB

(Qatar University, College of Sharia and Islamic Studies)

10:40-11:00

Çift Dilli Dinî Süreli Yayın Örneği:

Bulgaristan'da Neşredilen Müslümanlar Dergisi

Vedat S. AHMED

(Bulgaristan Cumhuriyeti Müslümanlar Diyaneti,
Yüksek İslâm Şurası Başkanı)

11:00-11:30

Müzakere

11:30-14:00

ÖĞLE ARASI

4. OTURUM

14:00-15:30

Oturum Başkanı: Cafer Tayyar DOYMAZ
(Dini Yayınlar Genel Müdürü)

14:00-14:20

İslami Yayınlar Küresel Kitap Fuarlarında Nerede?
Karşılaştırmalı Bir Görünürlük Analizi
Dr. Muhammed AĞIRAKÇA
(Introtema Telif Hakları ve Tercüme Ajansı Kurucusu)

14:20-14:40

Kitle İletişim Araçları ve Farklı Dillerde
Dini Yayıncılığın Geleceği: Ürdün Örneği
Gürkan KARABABA
(Uluslararası İslami İlimler ve Eğitim Üniversitesi)

14:40-15:00

Küresel Yayıncılıkta Dinî Çocuk
Kitaplarının Konumu:
Sorunlar, Eğilimler ve Perspektifler
Şeyma ASKER
(Bookraft Yayıncılık Ajansı Kurucusu)

15:00-15:30

Müzakere

15:30-16:00 **ARA**

5. OTURUM

16:00-18:00

Oturum Başkanı: Şaban KÖKTÜRK

16:00-16:20

NLP (Doğal Dil İşleme) Teknikleriyle
Dini Metin Analizleri ve Çeviri Önerileri
Prof. Dr. Yakup CİVELEK - Dr. Öğr. Üyesi Mehmet CANDAN
(Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, İlahiyat Fak.)
(Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, İlahiyat Fak.)

16:20-16:40

Yapay Zekanın Dinî Tercüme
Çalışmalarında Kullanılması
Miraç ATMİŞ
(Diyanet İşleri Başkanlığı, Bilgi İşlem Daire Başkanı)

16:40-17:00

Uluslararası Dinî Yayıncılıkta Dijitalleşme
ve İnteraktif Yayıncılık
Davut ALDEMİR
(Diyanet İşleri Başkanlığı, Diyanet İşleri Uzmanı)

17:00-17:20

Yapay Zeka ve Dinî Yayıncılıkta Tercümeye
Desteği: Fırsatlar ve Riskler
Süleyman ÇETİN
(Diyanet İşleri Başkanlığı, İmam Hatip)

17:20-18:00

Müzakere

4. OTURUM

14:00-15:30

Oturum Başkanı: Dr. İbrahim HELALŞAH

14:00-14:20

Modern Sosyal Medya ve Dinî Yayıncılığın
Geleceği: Fırsatlar ve Riskler

Prof. Dr. Jaouad RABAA

(Ibn Zohr University, Political Science and
Constitutional Law)

14:20-14:40

Yerel Mali Dillerinde Dinî Yayınlar

Dr. Mahamadou KEITA

(Timbuktu Ahmed Baba Yüksek Öğrenim ve
İslam Araştırmaları Enstitüsü)

14:40-15:00

Türkiye'de İslami Kitapların Basımı ve
Dünyaya Dağıtımı

Dr. Mehdi EL-JUMAILİ

(Uluslararası Arapça Kitap Yayıncıları Derneği Başkanı)

15:00-15:30

Müzakere

15:30-16:00

ARA

5. OTURUM

16:00-17:30

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Soner GÜNDÜZÖZ
(Din İşleri Yüksek Kurulu Üyesi)

16:00-16:20

Aşırılık Yanlısı Akımlar ve İslamofobi ile Mücadelede
Uluslararası Dinî Yayıncılığın Rolü ve Önemi

Prof. Dr. Kasım SAİD - Dr. Khadija RAMAL

(University of Tamanghasset - University of Algiers 3)

16:20-16:40

İdeolojik Bir Manipülasyon Aracı Olarak
Kutsal Metinlerin Çevirisi

Öğr. Gör. Ercan DEMİRCİ

(Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi,
Yabancı Diller Yüksek Okulu)

16:40-17:00

Dinî Epistemolojinin Küresel Konfigürasyonu:
Uganda'da Selefi Normatifleşme ve
Dinî Yayıncılık

Yılmaz KARADOĞAN

(Diyanet İşleri Başkanlığı, Vaiz)

17:00-17:30

Müzakere

6. OTURUM

Yurt Dışı Tecrübe Paylaşımı

10:00-12:00

Oturum Başkanı: Fatih KARAZEYBEK
(Yabancı Dil ve Lehçelerde Yayınlar Daire Başkanı)

10:00-10:20

Türkan BEKİ
(Almanya)

10:20-10:40

Gülsevim YILMAZ
(Fransa)

10:40-11:00

Fatih YILMAZ
(Belçika)

11:00-11:20

Ahmet BULUT
(Hollanda)

11:20-11:40

Samed OMERDİC
(Bosna Hersek)

11:40-12:00

Genel Müzakere

12:00-12:30

ARA

12:30

SONUÇ BİLDİRİSİ VE KAPANIŞ

www.diyagnet.gov.tr

